

Znanstveno-stručni simpozij s međunarodnim sudjelovanjem
VODA U KRŠU SLIVOVA CETINE, NERETVE I TREBIŠNJICE

Neum, 25. – 27. rujna 2003.

ZAKLJUČCI OKRUGLOG STOLA
znanstveno-stručnog simpozija
VODA U KRŠU SLIVOVA CETINE, NERETVE I TREBIŠNJICE

Okrugli stol održan je 26. rujna 2003. godine u Neumu na zakazanu temu: Zaslanjivanje tala u delti Neretve, male vode rijeke Neretve i Deranskog blata, ugrožavanje biološkog minimuma, uzroci i posljedice i mogući pravci rješavanja tih problema.

Na okruglom stolu nazočilo je 17 autora i preko 30 zainteresiranih osoba.

Svi autori su sudjelovali s izlaganjem svojih mišljenja na predloženu temu i svi govori su snimljeni na audio zapisu. Isto tako većina autora su sudjelovali u raspravi, a pored njih i nekolicina nazočnih. I ova rasprava je zabilježena na audio zapisu. Pojedini autori su priložili svoje pisane materijale i referate koji se odnose isključivo na ovu problematiku, kao što su referati Zorka Kosa, Srečka Vučine, Viktora Simončića, Ivana Antunovića, Mate Goluže, Davora Romića, Tatjane Džeba i Mije Vranješa, Marinka Dalmatina i Jakova Pehara. Posebno se ističe najava Projekta iz sredstava GEF-a koji se zove Integralno upravljanje slivovima Neretve i Trebišnjice, a koju je iznio Viktor Simončić, savjetnik Međunarodne banke.

Jedan od prijedloga je bio da se usvoji deklaracija o vodi u kršu na slivovima Cetine, Neretve i Trebišnjice i da se utemelji međudržavno povjerenstvo za rješavanje problema soli. Nakon dostavljenog prijedloga zaključaka svim autorima okruglog stola i primljenih usmenih prijedloga i sugestija (pismenih prijedloga nije bilo) donose se konačni zaključci:

1. Zaslanjivanje tala, snižavanje podzemnih i površinskih voda, iscjeđivanje krških prostora, prevođenje voda, smanjivanje priliva slatke i svježje vode je evidentno u delti Neretve nizvodno od Čapljine, posebno u Deranskom blatu s tendencijom daljnjeg pogoršanja ovih pojava.
2. Produbljivanje korita rijeke Neretve utječe na snižavanje razine površinskih i podzemnih voda, kako u samom koritu tako i u zaobalju. Produbljenje korita koje se predviđa po projektu "Regulacija Neretve nizvodno od Čapljine" iz 1984. godine koji predviđa spuštanje korita na kotu – 4,00 m.nm. u profilu mosta Tresana i – 1,62 m.nm. u profilu starog mosta u Čapljini čime se praktično dovodi more u Čaplinu, može izazvati velike štete na zaobalju Neretve i u eko-sustavu Deransko blato zbog zaslanjivanja ovih prostora.
3. Potrebno je nastaviti daljnja istraživanja na gore navedenim lokalitetima u cilju prikupljanja potrebnih podataka i podloga za izradu studija i projekata kojima bi se pronašlo rješenje za zaustavljanje gore navedenih tendencija, tj. zaslanjivanja tala i isušivanja močvare Deranskog blata.
4. Pravce rješavanja ovih problema treba tražiti u izdizanju vodnog ogledala gradnjom ekoloških pregrada na Neretvi, preispitivanjem projektnih rješenja prevođenja voda s gornjih horizonata, odnosno korištenja tih voda na prostoru BiH.
5. Podržavamo projekt "Integralno upravljanje slivova Neretve i Trebišnjice". Tražimo da se stručni potencijal s ovih prostora, koji evidentno postoji, uključi u najavljeni projekt Integralno upravljanje slivovima Neretve i Trebišnjice, te da se sva sredstva koja se najavljuju implementiraju na ovim prostorima, tj. slivu Neretve i Trebišnjice za istražne radove, projektiranje, a kasnije izradu konkretnih tehničkih rješenja.
6. Skup okruglog stola podržava ideju zaštite rijeka Trebižat, Bregava i Neretva na koritu vodotoka i obala, odnosno na vodnom dobru ovih rijeka, na razvijanju i unapređenju sportskih aktivnosti na vodi, razvoju turizma i rekreacije i drugih aktivnosti u koje se mogu uključiti i nevladine organizacije i svi drugi koji mogu doprinijeti zaštiti i čuvanju vodotoka odnosno čovjekove okoline.

Voditelj okruglog stola:

Prof. dr. sc. Mato Goluža